

Valsts zemes dienests

LATVIJAS REPUBLIKAS ZEMES PĀRSKATS 2015

Pakalpojumu un informācijas departamenta
Datu analīzes un apmaiņas daļa

VZD | 2016

Saturs

Anotācija	3
Terminu skaidrojums.....	3
Zemes pārskata atlases un apkopošanas kritēriji.....	5
1. tabula Zemes platību salīdzinājums NĪVK IS 2014. un 2015. gadā (uz 01.01.2016.).....	7
Ievēribai	9
Izmaiņas 2015.gadā	10
2. tabula Zemes sadalījums pēc īpašuma tiesību statusa valstī kopā.....	10
3. tabula Īpašumā esošās zemes sadalījums pēc īpašnieka statusa (uz 01.01.2016.)	11
4. tabula Īpašumā esošās zemes sadalījuma pēc īpašnieka statusa izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības).....	12
5. tabula Lietošanā esošās zemes sadalījums pēc īpašnieka statusa (uz 01.01.2016.).....	13
6. tabula Zemes lietojumu sadalījuma pēc īpašnieka statusa platību izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības).....	13
7.tabula Pašvaldībām un valstij piekritīgās zemes, zeme zemes reformas pabeigšanai, rezerves zemes fonda zeme un zeme zem publiskajiem ūdeņiem izmaiņas pa gadiem (uz 01.01.2016.) .	14
8. tabula Zemes īpašumu un lietojumu sadalījums pēc īpašnieka statusa, pašvaldībām un valstij piekritīgā zeme, zeme zemes reformas pabeigšanai, rezerves zemes fonda zeme un zeme zem publiskajiem ūdeņiem (uz 01.01.2016.)	14
Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām	15
9. tabula Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām (uz 01.01.2016.) .	16
10. tabula Zemes sadalījums zemes lietošanas veidos (uz 01.01.2016.).....	17
11. tabula Zemes sadalījuma pa zemes lietošanas veidiem izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības).....	18

ANOTĀCIJA

Latvijas Republikas administratīvo teritoriju un teritoriālo vienību zemes pārskats (turpmāk - Zemes pārskats) sniedz ziņas par zemes sadalījumu valstī (uz 01.01.2016.) pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām un zemes lietošanas veidiem, ievērojot īpašuma tiesību statusu un īpašnieka statusu.

Zemes pārskatu sagatavojis Valsts zemes dienests atbilstoši likuma "[Nekustamā īpašuma valsts kadastra likums](#)" prasībām, ievērojot Latvijas Republikas administratīvi teritoriālo iedalījumu uz 2015.gada 31.decembri. Uzskaitē ir pakļauta visa Latvijas teritorijas zeme, neatkarīgi no tās īpašuma piederības.

TERMINU SKAIDROJUMS

Zemes īpašumi – visi nekustamie īpašumi, uz kuriem īpašuma tiesības ir nostiprinātas zemesgrāmatā, vai tiesiskie valdījumi, ja:

- ar zemes komisiju, pašvaldību un valsts institūciju lēmumiem atjaunotas zemes īpašuma tiesības;
- ar zemes komisiju, pašvaldību vai valsts institūciju lēmumiem zeme piešķirta īpašumā par samaksu;
- iegūti darījumu rezultātā.

Zemes lietojumi:

- zeme, kas ar pašvaldību, zemes komisiju vai valsts pārvaldes institūciju lēmumiem ir piešķirta pastāvīgā lietošanā fiziskajām un juridiskajām personām;
- zeme, par kuru ir pieņemti tikai zemes komisiju atzinumi par zemes īpašuma tiesību atjaunošanu pilsētās, un vēl nav pieņemts lēmums par īpašuma tiesību atjaunošanu.

Valstij piekritīgā zeme – saskaņā ar likumu "[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)" valstij piekrīt un uz valsts vārda zemesgrāmatā ierakstāma zeme, kas minēta šā likuma 2. un 5.pantā, t.i. - zeme, uz kuru zemes reformas laikā nav atjaunotas īpašuma tiesības, kas nav nodota īpašumā par samaksu vai nav piešķirta pastāvīgā lietošanā vai ilgtermiņa nomā fiziskajām vai juridiskajām personām.

Pašvaldībām piekritīgā zeme – saskaņā ar likumu "[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)" pašvaldībām piekrīt un uz to vārda zemesgrāmatā ierakstāma zeme, kas minēta šā likuma 3., 4., 5.pantā, t.i. - zeme, uz kuru zemes reformas laikā nav atjaunotas īpašuma tiesības, kas nav nodota īpašumā par samaksu vai nav piešķirta pastāvīgā lietošanā vai ilgtermiņa nomā fiziskajām vai juridiskajām personām.

Zeme zemes reformas pabeigšanai – saskaņā ar likuma "[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)" 6.pantu ir zeme, uz kuru zemes reformas laikā nav atjaunotas īpašuma tiesības, kas nav nodota īpašumā par samaksu vai nav piešķirta lietošanā fiziskajām vai juridiskajām personām, pašvaldībām vai valsts institūcijām, kā arī zeme, par kuru pašvaldība pieņēmusi lēmumu par attiecīgās zemes izmantošanu zemes reformas pabeigšanai atbilstoši likuma „[Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likums](#)” 25.panta (2¹) daļai.

Zemes starpgabals – saskaņā ar likuma „Publiskas personas mantas atsavināšanas likums” 1. pantu ir publiskai personai piederošs zemesgabals, kura platība:

- pilsētā ir mazāka par pašvaldības apstiprinātajos apbūves noteikumos paredzēto minimālo apbūves gabala platību vai kura konfigurācija nepieļauj attiecīgā zemesgabala izmantošanu apbūvei, vai kuram nav iespējams nodrošināt pieslēgumu koplietošanas ielai,
- lauku apvidos ir mazāka par pašvaldības saistošajos noteikumos paredzēto minimālo zemesgabala platību vai kura konfigurācija nepieļauj attiecīgā zemesgabala izmantošanu atbilstoši apstiprinātajam teritorijas plānojumam, vai kuram nav iespējams nodrošināt pieslēgumu koplietošanas ielai (ceļam);

Zeme zem publiskajiem ūdeņiem – saskaņā ar Civillikumu - jūras piekrastes josla, kā arī šā likuma 1.pielikumā uzskaitītie ezeri un upes.

Rezerves zemes fonda zeme – zeme, par kuru līdz 2009.gada 30.decembrim nav pieņemts un Valsts zemes dienestam iesniegts pašvaldības domes (padomes) lēmums un Ministru kabineta rīkojums par zemes piederību, piekritību vai izmantošanu zemes reformas pabeigšanai atbilstoši likumam „[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)”, kā arī zeme, kuru pašvaldība ieskaitījusi rezerves zemes fondā atbilstoši likuma „[Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likums](#)” 25.panta (2¹) daļai.

Kopīpašumi – nekustamie īpašumi, kurus veidojošās domājamās daļas pieder īpašniekiem ar vienādu īpašnieka statusu (fiziskajām personām, juridiskajām personām, pašvaldībām vai valsts institūcijām).

Jaukta statusa kopīpašumi – nekustamie īpašumi, kurus veidojošās domājamās daļas pieder īpašniekiem ar atšķirīgiem īpašnieka statusiem (fiziskajām personām, juridiskajām personām, pašvaldībām vai valsts institūcijām).

Zemes lietošanas veidi – zeme, kura atšķiras pēc savām dabiskajām īpašībām un vairākus gadus pēc kārtas tiek lietota noteiktām vajadzībām.

Nekustamā īpašuma lietošanas mērķis – nekustamā īpašuma nodokļa aprēķināšanas un kadastrālās vērtēšanas vajadzībām pašvaldības izpildinstitūcijas vai valsts institūcijas noteikts un apstiprināts nekustamā īpašuma atļautais izmantošanas veids atbilstoši pašvaldības teritorijas plānojumā atļautajai teritorijas izmantošanai un apstiprinātajiem apbūves noteikumiem.

ZEMES PĀRSKATA ATLASES UN APKOPOŠANAS KRITĒRIJI

Zemes pārskats ir pārskats par zemes sadalījumu valstī pa:

- nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām (atbilstoši 2006. gada 20. jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.496 "[Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu klasifikācija un nekustamā īpašuma lietošanas mērķu noteikšanas un maiņas kārtība](#)") un
- zemes lietošanas veidiem (atbilstoši 2007.gada 21.augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr.562 "[Noteikumi par zemes lietošanas veidu klasifikācijas kārtību un to noteikšanas kritērijiem](#)"), ievērojot:
 - īpašuma tiesību statusu (zemes īpašums, zemes lietojums, zeme zemes reformas pabeigšanai, pašvaldībai piekritīgā zeme, tajā skaitā pašvaldībai piekritīgi zemes starpgabali, valstij piekritīgā zeme, rezerves zemes fonda zeme, tajā skaitā rezerves zemes fondā iekļautie zemes starpgabali, zeme zem publiskajiem ūdeņiem) un
 - īpašnieka statusu (fiziskas personas, juridiskas personas, pašvaldība, valsts institūcijas, jaukts statuss).

Zemes pārskatu sagatavo atbilstoši Latvijas administratīvajām teritorijām un teritoriālajām vienībām:

- pa novadiem,
- pa novadu pagastiem,
- pa novadu pilsētām,
- republikas pilsētām,
- kopā valstī.

Zemes pārskatu apkopo 17 *MS Excel* tabulās, katrai tabulai atbilst viena datne, kuras lapās alfabētiskā secībā sakārtotas administratīvi teritoriālās vienības:

1. [Fizisko personu īpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
2. [Juridisko personu īpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
3. [Pašvaldību īpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
4. [Valsts īpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
5. [Jaukta statusa kopīpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
6. [Īpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem \(kopā\);](#)
7. [Fizisku personu lietošanā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
8. [Juridisku personu lietošanā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
9. [Lietošanā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem \(kopā\);](#)

10. [Pašvaldībām piekritīgā zeme - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
11. [Valstij piekritīgā zeme - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
12. [Zeme zemes reformas pabeigšanai - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
13. [Rezerves zemes fonda zeme - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
14. [Zeme zem publiskajiem ūdeņiem - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
15. [Pavisam kopā - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
16. [Pašvaldībai piekritīgi zemes starpgabali - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
17. [Rezerves zemes fondā iekļautie zemes starpgabali - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem.](#)

1. tabula Zemes platību salīdzinājums NĪVK IS 2014. un 2015. gadā (uz 01.01.2016.)

Nr.p. k.	Administratīvā teritorija	2014. gadā NĪVK IS reģistrētā teritorijas platība	2015. gadā NĪVK IS reģistrētā teritorijas platība		Platību starpība
		ha	ha	%	ha
1	Aglonas novads	39 206,6	39 216,4	100,0	9,8
2	Aizkraukles novads	10 215,6	10 216,1	100,0	0,5
3	Aizputes novads	63 966,0	63 959,2	100,0	-6,8
4	Aknīstes novads	28 446,7	28 449,1	100,0	2,4
5	Alojas novads	63 062,5	63 059,8	100,0	-2,7
6	Alsungas novads	19 119,8	19 117,8	100,0	-2,0
7	Alūksnes novads	169 789,8	169 794,0	100,0	4,2
8	Amatas novads	74 489,0	74 488,1	100,0	-0,9
9	Apes novads	54 427,9	54 429,1	100,0	1,2
10	Auces novads	51 720,6	51 720,3	100,0	-0,3
11	Ādažu novads	16 273,7	16 273,1	100,0	-0,6
12	Babītes novads	24 311,5	24 311,0	100,0	-0,5
13	Baldones novads	17 869,8	17 872,8	100,0	3,0
14	Baltinavas novads	18 526,0	18 538,8	100,1	12,8
15	Balvu novads	104 024,0	104 027,5	100,0	3,5
16	Bauskas novads	78 630,8	78 623,4	100,0	-7,4
17	Beverīnas novads	30 078,1	29 966,2	99,6	-111,9
18	Brocēnu novads	49 649,2	49 640,8	100,0	-8,4
19	Burtnieku novads	70 088,4	70 081,5	100,0	-6,9
20	Carnikavas novads	8 069,7	8 069,7	100,0	0,0
21	Cesvaines novads	19 013,3	19 015,0	100,0	1,7
22	Cēsu novads	17 267,5	17 268,6	100,0	1,1
23	Cīblas novads	50 948,7	50 905,6	99,9	-43,1
24	Dagdas novads	94 737,4	94 743,2	100,0	5,8
25	Daugavpils novads	187 230,4	187 233,7	100,0	3,3
26	Dobeles novads	88 760,7	88 760,3	100,0	-0,4
27	Dundagas novads	67 499,4	67 499,1	100,0	-0,3
28	Durbes novads	32 009,2	32 007,3	100,0	-1,9
29	Engures novads	39 576,6	39 576,5	100,0	-0,1
30	Ērgļu novads	37 764,2	37 768,7	100,0	4,5
31	Garkalnes novads	15 274,1	15 243,9	99,8	-30,2
32	Grobiņas novads	48 985,6	48 984,3	100,0	-1,3
33	Gulbenes novads	187 019,7	187 037,5	100,0	17,8
34	Iecavas novads	31 098,1	31 135,1	100,1	37,0
35	Ikšķiles novads	13 071,4	13 067,9	100,0	-3,5
36	Ilūkstes novads	64 628,0	64 627,2	100,0	-0,8
37	Inčukalna novads	11 193,1	11 193,5	100,0	0,4
38	Jaunjelgavas novads	68 369,3	68 369,0	100,0	-0,3
39	Jaunpiebalgas novads	24 979,5	24 980,2	100,0	0,7
40	Jaunpils novads	20 919,5	20 919,1	100,0	-0,4
41	Jelgavas novads	131 440,2	131 459,9	100,0	19,7
42	Jēkabpils novads	90 417,0	90 411,5	100,0	-5,5
43	Kandavas novads	64 755,9	64 758,5	100,0	2,6
44	Kārsavas novads	62 674,9	62 695,9	100,0	21,0
45	Kocēnu novads	49 700,6	49 698,0	100,0	-2,6
46	Kokneses novads	36 033,6	36 025,2	100,0	-8,4
47	Krāslavas novads	107 730,8	107 722,8	100,0	-8,0

48	Krimuldas novads	34 040,0	34 041,3	100,0	1,3
49	Krustpils novads	81 029,6	81 031,1	100,0	1,5
50	Kuldīgas novads	175 476,4	175 468,2	100,0	-8,2
51	Ķeguma novads	49 066,3	49 090,9	100,1	24,6
52	Ķekavas novads	27 513,6	27 516,4	100,0	2,8
53	Lielvārdes novads	22 511,1	22 512,0	100,0	0,9
54	Limbažu novads	117 027,4	117 027,8	100,0	0,4
55	Līgatnes novads	16 690,3	16 691,0	100,0	0,7
56	Livānu novads	62 177,8	62 173,3	100,0	-4,5
57	Lubānas novads	34 679,2	34 676,8	100,0	-2,4
58	Ludzas novads	96 326,4	96 340,6	100,0	14,2
59	Madonas novads	215 526,7	215 497,6	100,0	-29,1
60	Mazsalacas novads	41 723,5	41 727,5	100,0	4,0
61	Mālpils novads	22 042,8	22 045,1	100,0	2,3
62	Mārupes novads	10 403,1	10 403,1	100,0	0,0
63	Mērsraga novads	10 961,1	10 962,9	100,0	1,8
64	Naukšēnu novads	27 991,2	27 987,5	100,0	-3,7
65	Neretas novads	64 319,2	64 317,6	100,0	-1,6
66	Nīcas novads	35 042,1	35 037,3	100,0	-4,8
67	Ogres novads	98 793,8	98 791,3	100,0	-2,5
68	Olaines novads	29 810,2	29 818,4	100,0	8,2
69	Ozolnieku novads	28 567,6	28 582,1	100,1	14,5
70	Pārgaujas novads	48 500,5	48 502,4	100,0	1,9
71	Pāvilostas novads	51 516,6	51 505,5	100,0	-11,1
72	Plaviņu novads	37 503,5	37 500,3	100,0	-3,2
73	Preiļu novads	36 312,1	36 310,7	100,0	-1,4
74	Priekules novads	51 966,1	51 962,4	100,0	-3,7
75	Priekuļu novads	30 142,6	30 147,9	100,0	5,3
76	Raunas novads	30 868,9	30 870,3	100,0	1,4
77	Rēzeknes novads	251 630,3	251 652,7	100,0	22,4
78	Riebiņu novads	62 702,8	62 699,5	100,0	-3,3
79	Rojas novads	20 034,7	20 035,2	100,0	0,5
80	Ropažu novads	32 497,5	32 489,4	100,0	-8,1
81	Rucavas novads	44 744,8	44 745,6	100,0	0,8
82	Rugāju novads	51 349,3	51 347,0	100,0	-2,3
83	Rundāles novads	23 166,0	23 156,8	100,0	-9,2
84	Rūjienas novads	35 230,7	35 227,3	100,0	-3,4
85	Salacgrīvas novads	63 717,8	63 720,9	100,0	3,1
86	Salas novads	31 724,1	31 721,4	100,0	-2,7
87	Salaspils novads	12 317,5	12 300,1	99,9	-17,4
88	Saldus novads	168 023,5	168 019,6	100,0	-3,9
89	Saulkrastu novads	4 773,5	4 774,0	100,0	0,5
90	Sējas novads	22 981,8	22 993,1	100,0	11,3
91	Siguldas novads	36 038,1	36 048,3	100,0	10,2
92	Skrīveru novads	10 546,2	10 540,1	99,9	-6,1
93	Skrundas novads	55 539,2	55 554,1	100,0	14,9
94	Smiltenes novads	94 181,7	94 200,9	100,0	19,2
95	Stopiņu novads	5 345,4	5 346,3	100,0	0,9
96	Strenču novads	37 487,2	37 488,8	100,0	1,6
97	Talsu novads	176 095,0	176 103,0	100,0	8,0
98	Tērvetes novads	22 388,0	22 385,7	100,0	-2,3
99	Tukuma novads	119 181,0	119 218,8	100,0	37,8
100	Vainodes novads	30 643,4	30 643,7	100,0	0,3
101	Valkas novads	90 761,1	90 767,8	100,0	6,7

102	Varakļānu novads	27 720,8	27 721,9	100,0	1,1
103	Vārkavas novads	28 714,6	28 708,6	100,0	-6,0
104	Vecpiebalgas novads	54 099,0	54 093,2	100,0	-5,8
105	Vecumnieku novads	84 409,6	84 357,8	99,9	-51,8
106	Ventspils novads	245 625,4	245 611,8	100,0	-13,6
107	Viesītes novads	65 023,3	65 028,0	100,0	4,7
108	Viļakas novads	63 915,5	63 927,7	100,0	12,2
109	Viļānu novads	28 646,5	28 649,2	100,0	2,7
110	Zilupes novads	30 827,0	30 830,6	100,0	3,6
	Kopā novados:	6 375 676,4	6 375 610,4	100,0	-66,0
	t. sk. novadu pilsētās:	49 245,8	49 487,4	100,5	241,6
111	Daugavpils	7 237,1	7 229,8	99,9	-7,3
112	Jelgava	6 055,5	6 053,4	100,0	-2,1
113	Jēkabpils	2 549,6	2 548,8	100,0	-0,8
114	Jūrmala	10 150,8	10 139,7	99,9	-11,1
115	Liepāja	6 809,4	6 806,7	100,0	-2,7
116	Rēzekne	1 750,1	1 750,0	100,0	-0,1
117	Rīga	30 404,8	30 404,4	100,0	-0,4
118	Valmiera	1 819,1	1 936,8	106,5	117,7
119	Ventspils	5 788,2	5 786,5	100,0	-1,7
	Kopā republikas nozīmes pilsētās:	72 564,6	72 656,1	100,1	91,5
	Kopā valstī:	6 448 241,0	6 448 266,5	100,0	25,5

IEVĒRĪBAI

- Joprojām nav pilnībā kadastrāli uzmērīta Latvijas Republikas ārējā robeža, līdz ar to NĪVK IS reģistrētā Latvijas Republikas platība nākotnē var precizēties.
- Dzīvokļu īpašumos ietilpstošo zemes domājamo daļu, atbilstoši likumam “Par dzīvokļa īpašumu”, Zemes pārskatā iekļauj tajā nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupā, kāds noteikts zemei, uz kuras atrodas māja, kurā šis dzīvokļa īpašums atrodas.
- Konkrētās administratīvās teritorijas pašvaldību zemes īpašumos ietverti arī citu pašvaldību zemes īpašumi, ja tie atrodas šajā administratīvajā teritorijā.
- Ārvalstu fizisko un juridisko personu zemes atsevišķi Zemes pārskatā neuzrāda, bet tās iekļauj zemes sadalījumā pēc atbilstošā īpašnieka statusa.
- Dati par administratīvajām teritorijām, kurām mainījušās robežas administratīvās reformas rezultātā, ar iepriekšējiem gadiem nav salīdzināmi.
- Zemes pārskatā iekļautas arī zemes vienības, kurām NĪVK IS nav reģistrēts nekustamā īpašuma lietošanas mērķis.
- Zemes pārskatā kā pašvaldībai piekritīgas zemes ietvertas arī zemes vienības, uz kurām likuma „Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likums” 25.panta pirmajā daļā un 26.panta pirmajā daļā noteiktajos termiņos izbeigtas zemes lietošanas tiesības, un par kurām pašvaldība nav pieņēmusi lēmumu par zemes piekritību pašvaldībai saskaņā ar likumu „Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās”.

IZMAIŅAS 2015.GADĀ

2015.gadā, salīdzinot zemes sadalījumu pēc īpašuma tiesību statusa Latvijas Republikā ar 2014. gadu, būtiskākās izmaiņas ir šādas (2.tabula):

- zemes īpašumu īpatsvars palielinājies par **2,4 %**;
- valstij piekritīgā zeme samazinājusies par **2,1 %**.

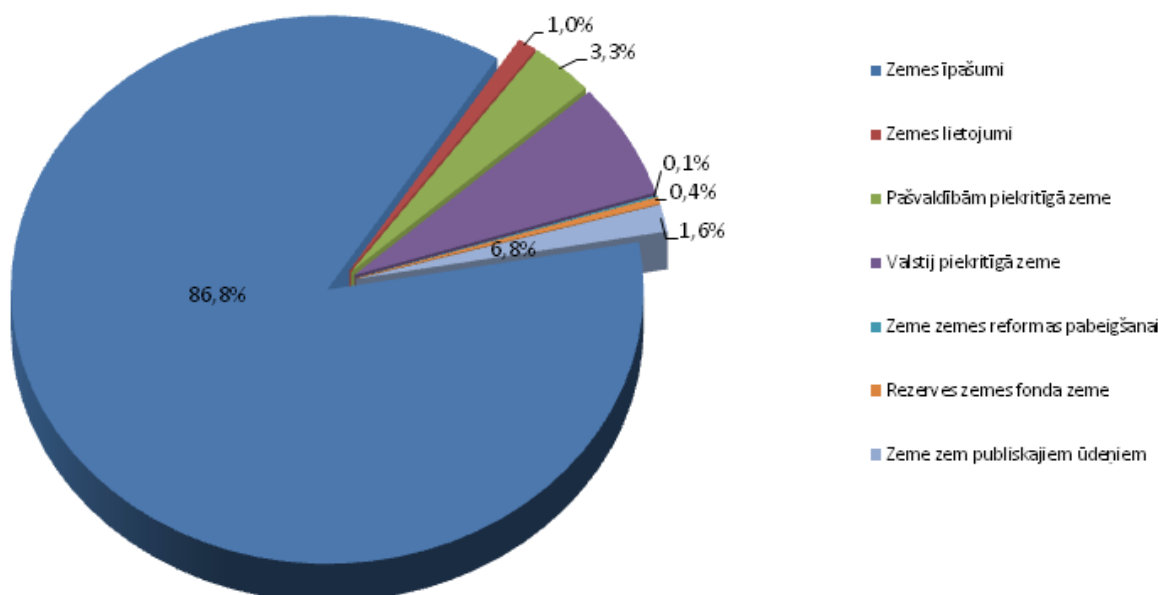
2. tabula Zemes sadalījums pēc īpašuma tiesību statusa valstī kopā

Zemes īpašuma tiesību statuss	Uz 01.01.2015.			Uz 01.01.2016.			Izmaiņas 2015. gadā %
	Zemes vienību skaits	Platība		Zemes vienību skaits	Platība		
		ha	%		ha	%	
Zemes īpašumi	822 155	5 452 981,5	84,4	829 348	5 604 048,7	86,8	2,4
Zemes lietojumi	16 899	70 830,1	1,1	15 086	62 005,7	1,0	-0,1
Pašvaldībām piekritīgā zeme	126 033	218 167,8	3,4	124 746	212 556,9	3,3	-0,1
Valstij piekritīgā zeme	13 384	571 847,3	8,9	12 590	435 861,3	6,8	-2,1
Zeme zemes reformas pabeigšanai	5 090	9 766,0	0,2	5 060	9 618,6	0,1	-0,1
Rezerves zemes fonda zeme	20813	24 447,5	0,4	20 381	23 590,4	0,4	0,0
Zeme zem publiskajiem ūdeņiem	1401	100 200,8	1,6	1 427	100 584,9	1,6	0,0
Valstī kopā:	1 005 775	6 448 241,0	100,0	1 008 638	6 448 266,5	100,0	-

1.attēls

Zemes sadalījums pēc īpašuma tiesību statusa Latvijas Republikā

(uz 01.01.2016. procentos no NĪVK IS reģistrētās platības)

2015.gadā izmaiņas zemes sadalījumā **pēc īpašuma tiesību statusa** (2.tabula) ir notikušas sekojošu procesu rezultātā:

- **samazinājusies valstij piekritīgā zeme** – valsts institūcijas turpina ierakstīt zemesgrāmatās savus īpašumus.
- **turpinājies lietošanā piešķirtās zemes privatizācijas process** – agrāk noformētie zemes lietojumi ir pārgājuši īpašumu statusā, samazinot zemes lietojumu īpatsvaru par 0,1% salīdzinot ar 2014.gadu;

Sadalījumā **pēc īpašnieka statusa** (3., 4. tabula):

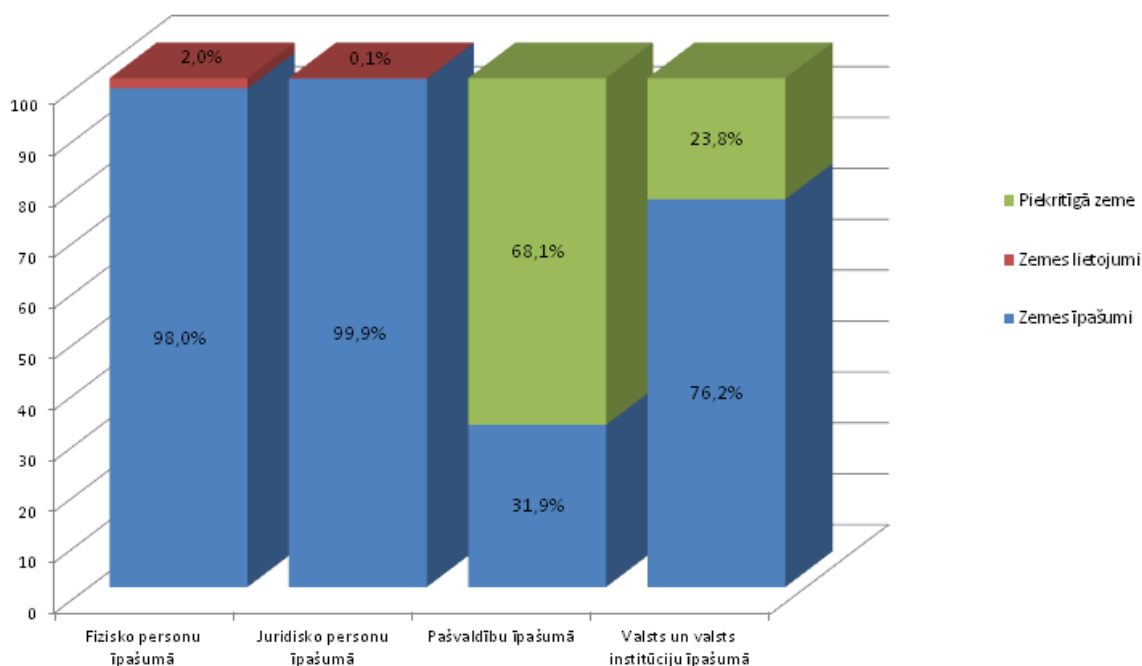
- 2015.gadā īpašumā esošās zemes platības un īpatsvara ziņā līdera lomu saglabā fizisko personu īpašumā esoša zeme, lai gan tās īpatsvars ir samazinājies par 0,6%, bet straujāks īpašumā esošās zemes īpatsvara pieaugums vērojams juridisko personu īpašumā un valsts institūciju īpašumā esošai zemei, attiecīgi par 0,7 % un 2,1 % salīdzinājumā ar 2014.gadu;
- kopumā lielākās **īpašumā un lietojumā** esošās zemes platības pieder fiziskajām personām, to īpatsvars – 48,1 % no NĪVK IS reģistrētās platības, kas ir par 0,8 % mazāk kā 2014.gadā, juridisko personu lietošanā un īpašumā esošās zemes platības sastāda 16,3 % no NĪVK IS reģistrētās platības, 2015.gadā juridisko personu īpašumā esošās zemes platības īpatsvars palielinājies par 0,7 %, bet lietojumā esošās zemes platības īpatsvars nesasniedz 0,1% no NĪVK IS reģistrētās platības (5.tabula).

3. tabula Īpašumā esošās zemes sadalījums pēc īpašnieka statusa (uz 01.01.2016.)

Īpašumā esošā zeme atkarībā no īpašnieka statusa	Zemes vienību skaits	Platība, ha	% no zemes īpašumu kopplatības	% no NĪVK IS reģistrētās kopplatības
Fizisko personu īpašumā	647 895	3 037 493,6	54,2	47,1
Juridisko personu īpašumā	112 980	1 053 548,7	18,8	16,3
Pašvaldību īpašumā	34 240	99 634,2	1,8	1,5
Valsts institūciju īpašumā	15 072	1 395 929,0	24,9	21,6
Jaukta statusa kopīpašumā	19 161	17 443,2	0,3	0,3
Zemes īpašumi kopā:	829 348	5 604 048,7	100,0	86,8

Zemes īpašumu, lietojumu un piekritīgās zemes sadalījums pēc īpašnieka statusa Latvijas Republikā

(uz 01.01.2016. procentos no NĪVK IS reģistrētās zemes īpašumu un lietojumu platības)

4. tabula Īpašumā esošās zemes sadalījuma pēc īpašnieka statusa izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības)

Gads	Fiziskās personas	Juridiskās personas	Pašvaldības	Valsts institūcijas	Jaukta statusa kopīpašumi	Īpašumi kopā
1995. ¹	7,8	X	X	X	X	7,8
1996.	16,9	0,1	0,03	0,01	X	17,0
1997.	25,7	0,2	0,1	0,01	X	26,0
1998.	32,7	0,4	0,3	0,2	X	33,6
1999.	37,4	0,8	0,9	0,3	0,03	39,4
2000.	41,6	1,2	1,3	0,4	0,04	44,5
2001.	44,8	1,7	1,4	0,5	0,04	48,4
2002.	46,5	2,3	1,5	0,7	0,03	51,0
2003.	47,6	3,3	1,7	0,9	0,05	53,5
2004.	48,9	4,4	1,8	1,3	0,05	56,5
2005.	50,1	5,3	1,7	1,9	0,2	59,2
2006.	50,8	6,2	1,8	3,4	0,2	62,4
2007.	51,3	7,1	1,9	5,1	0,2	65,6
2008.	51,7	8,5	1,6	6,4	0,2	68,4
2009.	52,0	9,5	1,5	8,6	0,2	71,8
2010.	51,5	11,1	1,3	10,0	0,2	74,1
2011.	50,4	12,5	1,3	11,5	0,2	75,9
2012.	49,3	13,6	1,4	14,5	0,3	79,1
2013.	48,4	14,7	1,4	17,7	0,3	82,4
2014.	47,7	15,6	1,5	19,5	0,3	84,6
2015.	47,1	16,3	1,5	21,6	0,3	86,8

¹ 1995.gadā kā zemes īpašumi uzskaitīti tikai zemesgrāmatā reģistrētie īpašumi

5. tabula Lietošanā esošās zemes sadalījums pēc īpašnieka statusa (uz 01.01.2016.)

Lietošanā esošā zeme atkarībā no īpašnieka statusa	Zemes vienību skaits	Platība, ha	% no zemes lietojumu kopplatības	% no NĪVK IS reģistrētās kopplatības
Fizisko personu lietojumi	14 772,0	61 374,6	99,0	1,0
Juridisko personu lietojumi	314,0	631,1	1,0	0,0
Zemes lietojumi kopā:	15 086,0	62 005,7	100,0	1,0

6. tabula Zemes lietojumu sadalījuma pēc īpašnieka statusa platību izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības)

Gads	Fiziskās personas	Juridiskās personas	Pašvaldības	Valsts institūcijas	Zemes lietojumi kopā
1995. ²	30,2	X	X	X	30,2
1996. ³	68,8	X	X	X	68,8
1997.	30,2	2,2	6,6	29,8	68,8
1998.	23,1	1,9	6,7	29,1	60,7
1999.	19,3	1,8	6,2	29,2	56,5
2000.	17,0	1,4	5,1	29,2	52,7
2001.	14,3	1,0	4,5	29,5	49,3
2002.	12,6	0,8	4,3	29,4	47,1
2003.	11,7	0,7	3,9	29,2	45,5
2004.	10,3	0,7	3,4	28,9	43,3
2005.	8,7	0,6	3,1	28,2	40,6
2006.	7,5	0,5	2,6	26,7	37,3
2007.	5,8	0,4	2,6	25,0	33,8
2008.	4,4	0,2	1,0	21,7	27,3
2009.	2,8	0,1	X	X	2,9
2010.	2,1	0,1	X	X	2,0
2011.	1,5	0,0	X	X	1,5
2012.	1,4	0,0	X	X	1,4
2013.	1,3	0,0	X	X	1,3
2014.	1,1	0,0	X	X	1,1
2015.	1,0	0,0	X	X	1,0

² 1995.gadā zemes lietojumi nav izdalīti pēc īpašnieka statusa

³ 1996.gadā zemes lietojumi nav izdalīti pēc īpašnieka statusa

7.tabula Pašvaldībām un valstij piekritīgās zemes, zeme zemes reformas pabeigšanai, rezerves zemes fonda zeme un zeme zem publiskajiem ūdeņiem izmaiņas pa gadiem (uz 01.01.2016.)

Gads	Pašvaldībām piekritīgā zeme	Valstij piekritīgā zeme	Zeme zemes reformas pabeigšanai	Rezerves zemes fonda zeme	Zeme zem publiskajiem ūdeņiem
2009.	3,1	21,8	0,4	X	X
2010.	3,1	18,6	0,4	0,3	1,5
2011.	3,4	17,0	0,3	0,4	1,5
2012.	3,5	14,0	0,2	0,4	1,5
2013.	3,4	10,8	0,2	0,4	1,5
2014.	3,4	8,9	0,2	0,4	1,6
2015.	3,3	6,8	0,1	0,4	1,6

8. tabula Zemes īpašumu un lietojumu sadalījums pēc īpašnieka statusa, pašvaldībām un valstij piekritīgā zeme, zeme zemes reformas pabeigšanai, rezerves zemes fonda zeme un zeme zem publiskajiem ūdeņiem (uz 01.01.2016.)

Zemes īpašumu un lietojumu sadalījums pēc īpašnieka statusa, pašvaldībām un valstij piekritīgā zeme, zeme zemes reformas pabeigšanai, rezerves zemes fonda zeme un zeme zem publiskajiem ūdeņiem	Zemes vienību skaits	Platība, ha	% no NĪVK IS reģistrētās kopplatības
Fizisko personu īpašumā	647 895,0	3 037 493,6	47,1
Juridisko personu īpašumā	112 980,0	1 053 548,7	16,3
Pašvaldību īpašumā	34 240,0	99 634,2	1,5
Valsts institūciju īpašumā	15 072,0	1 395 929,0	21,6
Jaukta statusa kopīpašumi	19 161,0	17 443,2	0,3
Fizisko personu lietošanā	14 772,0	61 374,6	1,0
Juridisko personu lietošanā	314,0	631,1	0,0
Pašvaldībām piekritīgā zeme	124 746,0	212 556,9	3,3
Valstij piekritīgā zeme	12 590,0	435 861,3	6,8
Zeme zemes reformas pabeigšanai	5 060,0	9 618,6	0,1
Rezerves zemes fonda zeme	20 381,0	23 590,4	0,4
Zeme zem publiskajiem ūdeņiem	1 427,0	100 584,9	1,6
Valstī kopā:	1 008 638,0	6 448 266,5	100,0

ZEMES SADALĪJUMS PA NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA LIETOŠANAS MĒRĶU GRUPĀM

Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām ir mainīgs, un tiek nepārtraukti precizēts (9.tabula).

Zemes sadalījumā pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām Latvijas Republikā ar vislielāko īpatsvaru joprojām ir nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupa "Lauksaimniecības zeme". Tā 2015.gadā aizņem 58,7% no NĪVK IS reģistrētās platības, kas ir par 0,3 % jeb 17 911 ha mazāk kā 2014.gadā.

Otras lielākās nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupas "Mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu" platība 2015.gadā palielinājusies par 17068 ha, īpatsvars – par 0,4%.

Zemes pārskatā iekļautas 655 zemes vienības, kurām nav norādīts nekustamā īpašuma lietošanas mērķis, zemes vienību platība- 3186 ha.

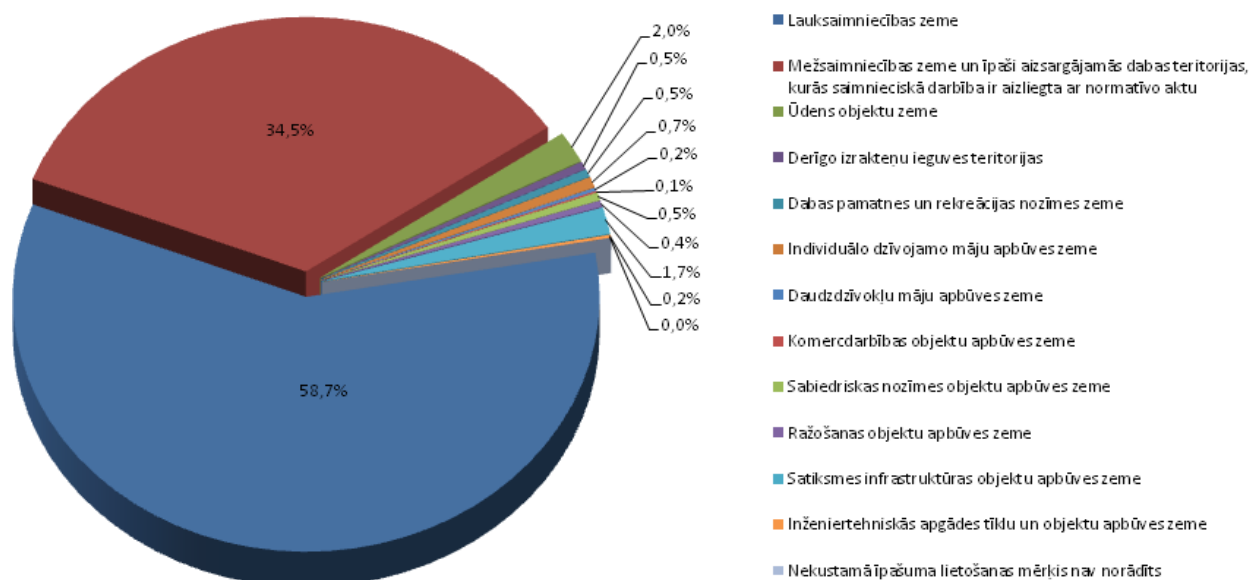
**9. tabula Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām
(uz 01.01.2016.)**

Kods	Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupas	Zemes vienību skaits	Platība, ha	% no NĪVK IS reģistrētās kopplatības
1	Lauksaimniecības zeme	513 556	3 790 717,1	58,7
2	Mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu	60 531	2 222 390,1	34,5
3	Ūdens objektu zeme	4 220	126 255,7	2,0
4	Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas	1 173	34 067,9	0,5
5	Dabas pamatnes un rekreācijas nozīmes zeme	12 402	35 359,7	0,5
6	Individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme	253 861	43 417,1	0,7
7	Daudzdzīvokļu māju apbūves zeme	35 476	10 839,4	0,2
8	Komercdarbības objektu apbūves zeme	12 900	6 007,7	0,1
9	Sabiedriskas nozīmes objektu apbūves zeme	16 189	32 044,2	0,5
10	Ražošanas objektu apbūves zeme	17 573	24 854,5	0,4
11	Satiksmes infrastruktūras objektu apbūves zeme	69 715	108 799,2	1,7
12	Inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu apbūves zeme	10 387	10 328,2	0,2
13	Nekustamā īpašuma lietošanas mērķis nav norādīts	655	3 185,7	0,0
Valstī kopā:		1 008 638	6 448 266,5	100,0

3.attēls

**Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām
Latvijas Republikā**

(uz 01.01.2016. procentos no NĪVK IS reģistrētās platības)

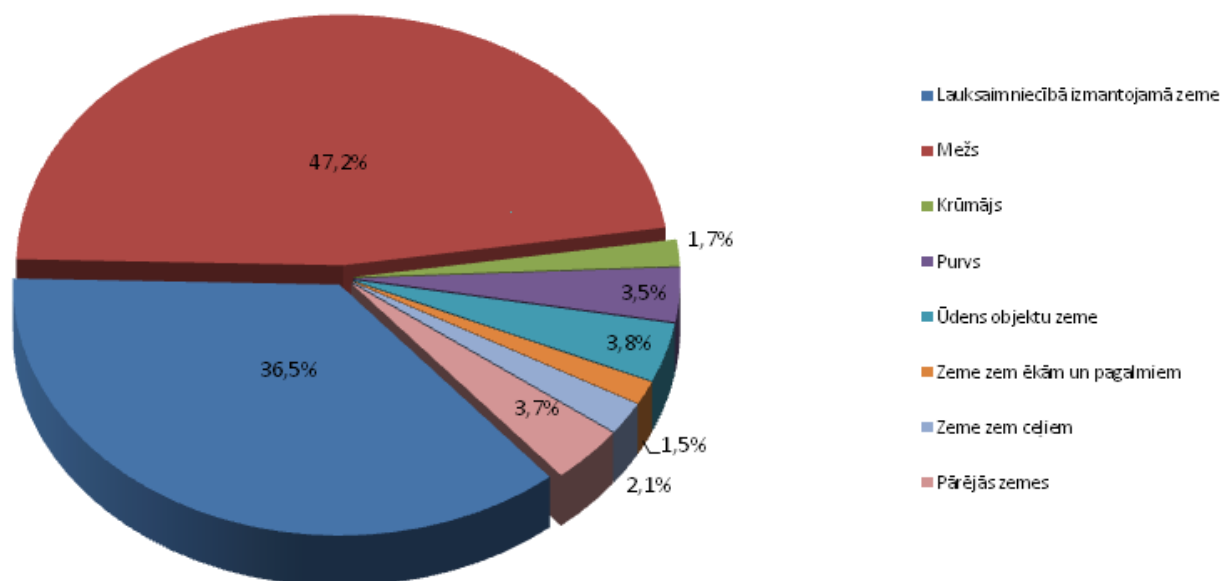

10. tabula Zemes sadalījums zemes lietošanas veidos (uz 01.01.2016.)

Zemes lietošanas veidi	Platība, ha	% no NĪVK IS reģistrētās kopplatības
Lauksaimniecībā izmantojamā zeme (LIZ)	2 352 614,8	36,5
Mežs	3 045 640,4	47,2
Krūmājs	107 206,1	1,7
Purvs	226 544,1	3,5
Ūdens objektu zeme	245 676,4	3,8
Zeme zem ēkām un pagalmiem	98 617,2	1,5
Zeme zem ceļiem	136 024,1	2,1
Pārējās zemes	235 943,4	3,7
Valstī kopā:	6 448 266,5	100,0

4.attēls

**Zemes sadalījums pa zemes lietošanas veidiem
Latvijas Republikā**
(uz 01.01.2016. procentos no NĪVK IS reģistrētās platības)

**11. tabula Zemes sadalījuma pa zemes lietošanas veidiem izmaiņas pa gadiem
(% no NĪVK IS reģistrētās platības)**

Gads	LIZ	Mežs	Krūmājs	Purvs	Ūdens objektu zeme	Zeme zem ēkām un pagalmiem	Zeme zem ceļiem	Pārējās zemes
1995. ⁴	39,4	44,6	X	X	X	X	X	16,0
1996. ⁵	39,0	44,3	X	X	X	X	X	16,7
1997. ⁶	39,0	44,9	2,0	3,6	3,0	1,4	1,8	4,3
1998. ⁷	38,7	44,1	1,9	3,9	3,2	1,4	2,0	4,8
1999.	38,5	44,2	1,9	3,9	3,3	1,4	1,9	4,9
2000.	38,5	44,4	1,9	4,2	3,3	1,4	1,9	4,4
2001.	38,4	44,3	1,8	4,0	3,5	1,4	2,0	4,6
2002.	38,3	44,5	1,8	4,0	3,5	1,4	2,0	4,5
2003.	38,3	44,7	1,8	3,9	3,6	1,4	2,0	4,3
2004.	38,2	45,0	1,8	3,8	3,6	1,4	2,1	4,1
2005.	38,1	45,2	1,8	3,9	3,6	1,4	2,1	3,9
2006.	38,0	45,4	1,8	3,9	3,6	1,4	2,1	3,8
2007.	37,9	45,5	1,8	3,9	3,7	1,4	2,1	3,7
2008.	37,7	45,7	1,8	3,9	3,7	1,5	2,1	3,6
2009.	37,6	45,8	1,8	3,9	3,7	1,5	2,1	3,6
2010.	37,6	45,9	1,8	3,9	3,7	1,5	2,1	3,5
2011.	37,3	46,3	1,7	3,8	3,7	1,5	2,1	3,6
2012.	37,1	46,5	1,7	3,7	3,8	1,5	2,1	3,7
2013.	36,9	46,7	1,7	3,6	3,8	1,5	2,1	3,7
2014.	36,7	47,0	1,7	3,6	3,8	1,5	2,1	3,6
2015.	36,5	47,2	1,7	3,5	3,8	1,5	2,1	3,7

Zemes lietošanas veidu sadalījumā (10.,11. tabula) saglabājas pēdējos gados novērojamā tendence samazināties lauksaimniecībā izmantojamās zemes platībai un palielināties mežu platībai. Salīdzinot ar 2014. gadu, pērn samazinājusies lauksaimniecībā izmantojamā zeme par 13 503 ha, tajā pašā laikā mežu platība palielinājusies par 15 194 ha, jeb par 0,2% samazinājies lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības īpatsvars un par 0,2% palielinājies mežu platības īpatsvars NĪVK IS reģistrētajās platībās.

⁴ neuzrādīto zemes lietošanas veidu platības ieskaitītas pie "pārējām zemēm"

⁵ neuzrādīto zemes lietošanas veidu platības ieskaitītas pie "pārējām zemēm"

⁶ 1997. un 1998. gadā zemes bilance apkopota bez Rīgas pilsētas datiem

⁷ 1997. un 1998. gadā zemes bilance apkopota bez Rīgas pilsētas datiem